

Katrine Helmersson

Celestial Bodies

20221015 - 20221113

*Mig lyster skildra nu
hur kroppars former förvandlas.*

Ovidius, *Metamorfoser*

Bland Katrine Helmerssons nya arbeten finns fyra reliefer av ärgad kopparplåt. De har samlingstiteln *Celestial Bodies*. Titeln kan översättas som himmelska kroppar såsom planeter, kometer, stjärnor, galaxer ... utanför jordens atmosfär. Orden bildar också en förening mellan det himmelska, gudomliga och det jordiska, kroppsliga, som annars ofta hålls isär som varandras motsatser.

Kopparplåtarna har en väsentlig historia – de täckte taket på en kyrka. De utgjorde en gräns mellan himmelen där ovan och människorna i kyrkan, på jorden. Koppar leder till exempel elektricitet mycket bra och även andra konstnärer har använt denna förmåga metaforiskt, den är en länk där konstnären är den som "sänder", är en avsändare. Inom alkemin är koppar Venus metall, både planeten och den romerska guden. Det symboliserar kärlek, skönhet, begär och fruktbarhet. Som Peter Cornell har lyft fram, är mötet mellan det heliga och det profana, kroppsliga, centralt i Katrine Helmerssons konst.

Eftersom plåtarna var lagda om lott så skiftar färgen så att den sida som varit exponerad mot väder, ärgat och fått en grönblå yta, medan den sida som varit täckt av en annan plåt är mörkt grå-svart. Den ojämna ärgningen och den nästan sotiga nedre ger ett levande och måleriskt intryck. Trots de starkt måleriska kvaliteterna har konstnären alltså inte själv målat – det vi ser är resultatet materialens naturliga transformationer. I tre av verken är det grönblå ovanför den mörkare delen. Dessa livliga färgfält kan ses som helt abstrakta men, med stöd av titeln, även som en himmel om kvällen, över ett mörkt hav, lite som i en målning av William Turner.

Varje kopparplåt är också bearbetad så att en rund eller oval form reser sig i relief ur den platta ytan. Utbuktningen sträcker sig över såväl den övre som nedre delen av plåten, och förenar dem på så sätt och för tankarna till ett kosmiskt fenomen – som ringarna i *Vädersolstavlan*. I dag anses den vara från tidigt 1600-tal, inte 1535 som man först antog eftersom det årtalet står skrivet på målningen. Det skall snarare hänvisa till tiden för det avbildade optiska solfenomenet, en haloeffekt.

Berså/Berceuse är en skulptur som också förenar metall med organiska former. Den är sammanfogad av ett par enkla delar - en stol, troligen i aluminium, som saknar benen under ryggstödet och i stället är fäst mot en grön spaljé. Stolens sits och rygg är utformade som stiliserade blommor. Ett spel uppstår mellan det slingrande, organiska och det strama rutmönstret i spaljén. På en sockel som bär upp den tomma stolen ligger en torkad växt, ockra, med lite blekt lila inslag - en blomma, eller kanske någon sorts grönsak. Det är som om någon rest sig och gått iväg och tappat eller slängt den, kanske avsiktligt, som ett tecken, som en tappad näsduk.

Stolen är av en sort man kan se på utecaféer och i parker, så kanske signalerar den också en slags enskild avkoppling och kontemplation, som i en berså där man kan slå sig ner omgiven av grönska, man är utomhus men ändå skyddad från insyn - en plats för hemliga kärleksmöten, avskildhet och vila. Ordet "Berceuse" i titeln är franska för vaggvisa. Katrine Helmersson har haft ateljé och tillbringat mycket tid i Paris - och det är kanske inte alltför långsökt att ana hon hämtat inspiration från staden - som de vackra gamla metronedgångarna i Art Nouveau-stil av Hector Guimard.

Stolsitsen med sitt blommönster har också använts som underlag till tre frottage på papper, som sedan broderats med garn i starka färger; *Nocturne I, II* och *III*. I Katrine Helmerssons konst transformeras ibland äldre verk och utvecklas till nya, i andra material. Det är ett organiskt växande som också är närvarande i många av Katrine Helmerssons tidigare arbeten. I detta rum finner vi också tre fruktbarhetsgudinnor i brons, inspirerade av mesopotamisk fruktbarhetsdyrkan. De är avgjutningar av figurer uppbyggda av torkade pumpakärnor, fikon, blodapelsin och gult och svart vax.

I det innersta rummet visas *Cherchez la femme!*, en stående mobil med utskurna skivor i antikt valsat glas. När mobilen sätts i rörelse i det relativt dunkla rummet uppstår ljus- och skuggeffekter; förvandling, transformation, metamorfos - liv.

Magnus af Petersens

Katrine Helmersson (f 1958), utbildad vid Kungliga Konsthögskolan i Stockholm mellan 1984-90, bor och arbetar i Stockholm. Hon har ställt ut i ett stort antal separat- och grupputställningar såväl nationellt som internationellt.

Separatutställningar i urval: *Jardin Secret*, Björkholmen Gallery, Stockholm (2019); *Katrine Helmersson - Abdoulaye Konaté*, Norrköpings Konstmuseum, Norrköping (2015); *Pochoir*, mid-career retrospective på Kulturhuset, Stockholm (2014); *Amulets Against the Evil Eye*, Carl Eldh Studio Museum, Stockholm (2014); *Dark Currents*, Uppsala Konstmuseum, Uppsala (2005). Grupputställningar i urval: *GENERATION - En spegling av 1990-talets konstscen*, Borås Konstmuseum (2020/2021); *New Materialism*, Bonniers Konsthall, Stockholm (2018); Svenska Institutet i Paris, Ecole(s) suédoise(s) de Paris (2018); *Lust och Last*, Nationalmuseum, Stockholm (2011).

Helmersson är representerad i samlingar såsom Moderna Museet, Stockholm, Norrköpings Konstmuseum, Malmö Konstmuseum, Göteborgs Konstmuseum, Uppsala Konstmuseum, Västerås Konstmuseum, Borås Konstmuseum, Statens Konstråd, Skissernas Museum i Lund, samt offentliga uppdrag vid Nya Karolinska Solna och KTH Campus, Stockholm.

Katrine Helmersson

Celestial Bodies

20221015 - 20221113

*My soul is wrought to sing of forms
transformed to bodies new and strange!*

Ovid, *Metamorphoses*

In Katrine Helmersson's new exhibition, four reliefs made of copper plates partly coated with verdigris carry the title *Celestial Bodies*. This term usually refers to planets, comets, galaxies and other bodies or groups outside of the earths' atmosphere. But the words also make a union between the heavenly, sacred and the earthly, corporeal – which are often kept apart as opposites.

The copper plates have a history – they once covered the roof of a church, thus making up a border between the heaven above and the people in the church, on earth. Copper is a strong conductor for for example electricity. Some artists have used this quality metaphorically, where copper can function as a link between the artist as a transmitter, a sender. In alchemy, copper is the metal of Venus, both the planet and the Roman God. It symbolizes love, beauty, desire and fertility. As the writer and critic Peter Cornell has pointed out, the union between the holy and the profane is a central motif in Katrine Helmerssons' art.

As the copper plates have been placed so that they partially covered each other, they are coated by green-blue verdigris on the part that has been exposed to the open air, whereas the part that's been covered by another sheet, is dark grey or black. The uneven verdigris and the sooty part creates a lively, painterly impression. But those painterly qualities they are in other words not created by the artist but the result of the natural transformation of the material. Three of the works have the green-blue surface over the darker part. It is quite abstract but, given the titles, could also be seen as an evening sky over a dark sea, a bit like a painting by William Turner.

Each copper plate also has a slightly protruding round or oval shape, so they are in fact reliefs. This bulge covers both the upper and lower parts of the plates, and in a way, it unifies them. It can be likened to some cosmic phenomena, like the circles in the *Vädersolstavlan*, which is now thought to have been painted in the early 17th century, not in 1535 as was previously assumed based on the year written on the painting. That year is now thought to refer to the time of the optical sun phenomena, a halo effect.

The sculpture *Berså/Berceuse (Arbor/Lullaby)* is made up of a few parts – a chair, probably of aluminum, with the back legs missing. The back of the chair is attached to a green trellis. The seat and back of the chair are ornamented with metal flowers creating a dynamic interplay between the organically curving chair and the geometric grid of the trellis. On a plinth where the chair is standing, lies a dried flower, ochre with hints of purple. As if someone has stood up from the chair and dropped it, or thrown it away, perhaps on purpose, like a sign, like a dropped handkerchief.

The chair is of a kind one finds in parks or outdoor cafés- places for relaxation, solitary contemplation and rest – like in an arbor where one is outdoors but still in a private space, hidden from view – a place for clandestine meetings, seclusion or rest. The word “berceuse” in the title is french for “lullaby”. Katrine Helmersson had a studio in Paris and has spent a lot of time in France. Perhaps it is not too far-fetched to think that she might have been inspired by the city – with its beautiful Art Nouveau- metro-entrances by Hector Guimard, for instance.

The seat of the chair, with its flower ornament, has also been used for three frottages, on paper, embroidered with silk yarn, *Nocturne I, II and III*. Katrine Helmersson likes to develop existing works transforming them into different materials. It is like an organic growing, which is also present as theme in many works. In this space, for instance, there are three bronze Goddesses of fertility, inspired by Mesopotamian idols. They are cast from figures made up of dried pumpkin seeds, blood oranges, figs and yellow and black wax.

In the innermost space there is a mobile on a metal stand carrying discs of antique rolled glass. If it is set in motion, reflections of light and shadows dance around the walls. The space is transformed – and alive.

Magnus af Petersens

Katrine Helmersson (b 1958), educated at Royal College of Fine Arts, Stockholm 1984-90, lives and works in Stockholm. She has been exhibited at leading galleries and institutions both nationally as well as internationally.

Solo exhibitions in selection: *Jardin Secret*, Björkholmen Gallery, Stockholm (2019); *Katrine Helmersson - Abdoulaye Konaté*, Norrköpings Konstmuseum, Norrköping (2015); *Pochoir*, mid-career retrospective at Kulturhuset, Stockholm (2014); *Amulets Against the Evil Eye*, Carl Eldh Studio Museum, Stockholm (2014); *Dark Currents*, Uppsala Konstmuseum, Uppsala (2005). Group exhibitions in selection: *GENERATION - En spegling av 1990-talets konstscen*, Borås Konstmuseum (2020/2021); *New Materialism*, Bonniers Konsthall, Stockholm (2018); Institut Suédois, Ecole(s) suédoise(s) de Paris (2018); *Lust och Last*, Nationalmuseum, Stockholm (2011).

Helmersson is represented in collections such as Moderna Museet, Stockholm; Norrköpings Konstmuseum; Malmö Konstmuseum; Göteborgs Konstmuseum,; Uppsala Konstmuseum; Västerås Konstmuseum; Borås Konstmuseum,; Statens Konstråd; Skissernas Museum i Lund; plus public commissions at Nya Karolinska Solna and KTH Campus, Stockholm, Sweden